

Az Év vállalkozója a szegedi Puskás László – Mórahalom, Hági, sörfesztyál

Egy vérbeli vendéglátós

A Vállalkozók Országos Szövetsége (VOSZ) idén három Csongrád megyei szakembernek adományozott Év vállalkozója-kitüntetését. Puskás László – Kucsora Sándornéval és Csíkos Józseffel együtt – Budapesten vette át az elismerést. Puskás László, az Arany Oroszlán vendéglő tulajdonosa iskolát is alapított Szegeden.

Van, akit nem kell Szegeden a szegedieknek bemutatni: ő Puskás László vállalkozó, vendéglátós, étteremtulajdonos és fesztiválszervező – valamint iskolaalapító. Jó helyre került tehát az Év vállalkozója kitüntetés, mert olyan személyiség kapta, aki egész eddigi pályafutását a vendéglátásnak, a szakma presztízsének, Szeged idegenforgalmának szentelte.

Mórahalmon, 1970-ben felszolgálóként kezdte pályafutását egy olyan étteremben, ahol még sparherden főztek. Öt évvel később már a szegedi Hágiban dolgozott, majd a szerződéses felmaszek világ indulásakor, 1981-ben, az országban az elsők között lett a maga ura egy felsővárosi vendéglőben – sikerrel.

Tíz év és egy rendszerváltás után, 1991-ben alapította az ital-nagykereskedéssel foglalkozó Depo Kft.-t a Juhász Gyula utcában, amely éppen most, karácsony előtt esett át egy nagy felújításon. Közél másfél évtized telt el, miközben sem a profil, sem a helyszín nem változott, a forgalom viszont még a multik árnyékában is növekedett. Ugyanabban az esztendőben hozta létre kollégáival közösen a Hansági Ferenc Oktatási Alapítványt, amely vendéglátó-ipari és idegenforgalmi szak- és szakközépiskolát tart



Puskás László az Arany Oroszlánban

Fotó: Frank Yvette

fenn, s amelyben jelenleg 600-an tanulnak. „Szeretném, ha a szakma szeretete vendéglátós dinasztiákat hozna létre Szegeden és az országban, hogy a fiatalok az időseket felválthassák. Ebben az iskolának óriási szerepet tulajdonítok” – mondta.

Puskás László életrajzát

a Hansági után az 1993-as első szegedi sörfesztyál megszervezése következett, amellyel hagyományt teremtett, mint ahogy a 2005-ben negyedszerre megrendezett grillfesztivállal is. Az elmúlt tíz év történetéhez tartozik még a Botond étterem, majd az azt váltó Klauzál téri Arany

Oroszlán felváltása. Puskás László szerint az Év vállalkozója-kitüntetés nemcsak magas szakmai díj, hanem 35 éves munkásságának erkölcsi elismerése is, amelyet kollégái segítségével nem kaphatott volna meg.

F. K.

Egy másodperc

Fél szó panaszunk nem lehet, jó volt hozzánk a múlt esztendő. A legutolsó pillanatra halaszta ugyan, de akkora meglepetéssel állt elő, majdnem beleszédültem. Megtoldotta az évet egyetlen másodperccel.

Hatalmas ajándék.

Sokan mondják, sok nálunk még mindig a naplopó. Miből áll a nap? Huszonnégy órából. Tessék ezt addig szorozni, amíg a másodpercekig nem érünk. És most tessék hozzáadni azt az egyetlen egyet. Eddig, ha jól számolom, nyolcvanhatezer-negyszáz volt, kerek szám, most lett belőle eggyel több. Végre nem lopták, hanem gyarapították.

Annyi mindent vagdosnak egymás fejéhez a fejetlen demokrácia jegyében, azon csodálkozom, még nem állt elő senki a parlamentben, fölhánytorgatva, hogy ebben a fontos ügyben sem kérdezték meg a lakosságot. Még mindig a fejünk fölött döntenek? Nem rendeltek el népszavazást például. Mert akkor legalább lehetett volna ágálni, hogy számolják újra. Ja, persze, mert most éppen szünet van odafönt?

Majd az igazi választáskor beleszámítják ezt is.

Minden szavát értem az indoklásnak. Zavarok támadtak a föld forgásában, mint biciklikerekben a nyolcas, ezt kellett valahogy kiegyenesíteni. Erős önzés is lehet ebben. Az is megtörténhetett, hogy mégiscsak kiderült, a legpontosabb óránk se tudja követni az örök időt. Akár így van, akár nem, elgondolni is borzalom, elindítanak valami nagy rakétát, hogy arrébb tolják például azt a mellék aszteroidát, amelyik akkor fenyegeti földünket, amikor én éppen százéves leszek, és a mostani egyetlen másodperc miatt szépen elhúz mellette. Még egy másikat hirtelen nem lehet utána küldeni, bár elismerem, addigra még nagyszerűbb szerkezeteket talál ki az emberiség békére fogott igyekezete. Még bele se kezdene nek száz szál gyertyás köszöntésembe, az Isten éltesen után azonnal jönne a legújabb nagy bumm. (Ha közben be nem csap valami.) Arra se maradna idő, hogy deresre húzzák azokat, akik most mulasztottak volna. Ki tudja, hányadik szondát küldhetik föl akár holnap is a valamelyik naprendszerbe, és ha a Fiastyúk lába helyett a Göncölszekér rúdját találják el, az is azonnal másfelé fordul. Talán a hajnalcsillagos szép dalunkat is át kellene költenünk.

Ki vállalja érte a felelősséget?

Ezt a mondatot azért toldom hozzá, mert magára valamit is adó sajtóorgánium állandóan ezt hajtogatja: ki a felelős? És hol volt a sarki rendőr, amikor intézkednie kellett volna?

Tudom, ágaskodnak már néhányan, hogy megkérdézzék: és nekünk mi a jó mindebben? Olyan rövid az a másodperc, akár a bolhaszellentés. Mire belekezdtek kimondani, már nincsen is. Nyugi, nyugi, én megtaláltam népgazdasági hasznosításának a módját, és éltem is vele. Az új év indulásakor, amikor rogyásig terheltük jókívánságainkkal a telefonokat, mindenkinek azt kívántam, válják szellemi gyarapodására legalább az esztendő ajándék másodperce.

Úgyis ezeket elherdáltunk már.

H. D.

Zseniális főépítész, főkertész és főálmodozó – történelmietlen játék a hajdani reformerről

Szeged más lenne Vedres István munkássága nélkül

Milyen lenne Szeged, ha nem lett volna Vedres István? – ezt a történelmietlen kérdést tettük fel Szeged hajdani főépítéséről, főkertéséről és fővízügyeséről a közelmúlt főépítésének.

– A „mi lett volna, ha” bonyolult játék. Az 1765-ben Szegeden született Vedres István jóval a nagy árvíz előtt halt meg, vagyis a Tisza már az ő művei közül is sokat elpusztított – vállalkozik a visszatekintésre Takács János. A játék kedvéért a nyugalmazott megyei és szegedi főépítész sorolja, mely épületek állnának ma más helyen, más külsővel, milyen tervek alakultak volna másként Szegeden.

Főtervező, főépítész, fővízügyes

– Máshol lenne és nem így festene a városháza, amelyet Lechner Ödönnek csak megújítani volt szabad az árvíz után. Másutt épült volna fel az I-es kórház. Nem láthatnánk az egykori felsővárosi piarista rendházat, a Dáni utca sarkán az „oroszlános” házat, nem épült volna fel az Égő arany-ház elődje, a Schäffer-ház sem – törölte Takács János gondolatban Szeged térképéről Vedres épületeit. – Nem a mostani templomokat látnánk Kisteleken és Szőregen, és nem a régi templom állt volna a vízig Rókuson sem. Nem kötötte volna össze a Tisza két partját másfél kilométeres fahíd. Ezek az építmények szükségszerűen más tervek alapján is elkészülnek, de a vízszabályozásban Vedresnek mulhatatlanok az érdemei: ő kardoskodott ugyanis, hogy a Maros-torkolatot ne vi-



Október végén kapott új tetőt a Vedres István tervezte Korda-Dáni-ház

Fotó: Gyenes Kálmán

gyék el a jelenlegi helyéről. Ezzel sok veszélyes áradástól kímélte meg Szegedet.

Főkertész, főagronómus, főföldmérő

– A szegedi és környékbeli erdők atyja Vedres, aki fákat telepített a futóhomok megállí-

tására – folytatta Takács János. – Betemette volna az alföldi tanácsokat a homok, ha Vedres nem terjeszté elő a városi tanácsban, hogy minden házasulandó ifjúnak és szegedi polgárjogot kérőnek száz fát kelljen ültetni: fekete nyárt, fűzet, eperet, akácot, tölgyet és nyírfát. Birtokai nem lévén hivatalnoki

fizetését Vedres gazdálkodással egészítette ki. Kényszer hatására, de modern szemlélettel Újszentiván mellett Vedresháza néven önálló gazdaságot működtetett. Meghonosította a dohány-, gyapot- és rizstermesztést, megtanította a parasztokat a szőlő- és gyümölcsművelésre. Hivatala szerint

harmincöt éven át „Szeged város esküdt földmérőjeként” dolgozott, azaz házihelyeket mért a város határában, és – ha kellett – összefoglalót írt a város szappanfőző és szódagyártó iparáról.

Főálmodozó, főreform

Szeged Széchenyijeként emle-

VEDRES-SZOBROK

■ Vedres István figurája a Dóm tér zenélő órájának diákalakjai között látható Dugonics András, Kazinczy Ferenc és Csokonai Vitéz Mihály társaságában. A panteonban Schaár Erzsébet által készített mellszobra látható, Tápai Antal szoborban mintázta meg, amely a Vedres István Építőipari Szakközépiskola előcsarnokát díszíti. Tóth Sándor a Tátra téri templom kapuján örökítette meg. Vezetéknévét újszegedi utca őrzi.

geti várostörténetében Péter László, hiszen munkájának jelentősége csak a legnagyobb magyarával rokonítható. Vedres István azonban idősebb volt Széchenyi Istvánnál, és ha hozzáteszük, hogy a kutatások kimutatják hatását Széchenyi működésére, megfordíthatjuk a kifejezést: Széchenyi az ország Vedrese. Európai színvonalú álma – Szegedet európai közlekedési és szállítmányozási régióközponttá tenni, közúton, vasúton és vízen, a Helsinki–Izszambul tengely mentén – életében már nem válhatott valóra. Ennek alapjául tervezte meg a Dunát a Tiszával összekötő öntöző és hajózható csatornát, amely Pest és Szeged között húzódtott volna. Noha Vedres István nem született nemesnek, érdemei elismeréseként a császári rangot adományozott neki: varasányi Vedres Istvánként halt meg 1830-ban.

DOMBAI TÜNDÉ